

**Dagh-register van 't gene de heere Justinus Coljer resident
wegen de ... Staten Generael der Vereenighde Nederlanden ...
is gherencontreert op de reyse van Constantinopolen, tot
Andrianopolen, aldaer hy by den Turckschen keyser sijne
eerste audientie hee**

<https://hdl.handle.net/1874/227278>

Dagh-register

van 't gene de HEERE

JUSTINUS COLJER

Resident wegens de Ho. Mo. Heeren

Staten Generael der Vereenighde Nederlanden, ge-accompagneert met den Consul van Smyrna *f. van Dam*, ende een aensienlijck gevolgh, is gherencontreert op de Reyse van *Constantinopelen*, tot *Andriapolen*, aldaer hy by den Turckschen Keyser sijne eerste Audientie heeft gehadt, met overleveringhe der presenten, wegens Hare Ho. Mo. hierinne mede gespecificeert:

Obergeblacht

Door des selfs Heeren Residents Sone

ende *Sr. François de Broffes* Secretaris van den Staet,

aen 't Hof van *Constantinopelen*, weghens d'Hoogh

Gemelte *Hare Hoogh Mog:* Benefens twee

Brieven aan *Hare Ho. Mog.* eene van den

Grooten Heer, ende een ander van den

C A I M A C A M.

In's Graven-hage Gedruckt inde Maent van December 1668.

DAGH-REGISTER,

By my ondergesz: Resident van wegen
den Staet der Vereenighde Nederlanden aen het
Turcksche Hof tot Constantinopelen, gehou-
den van mijn vertreck van daer naer Adrianopoli
tot de Stadt Selevria toe.

P den 26. Julij Anno 1668. des naemiddags ten
12 ure / ben ich in een Karos met ses Paerden /
met twee Agaas / ende vier Diaussen van de Cai-
macam van Constantinopelen / met mijnen Pre-
dicant / Secretaris / een Doctor / twee Coopin-
den van onse Natie / ses Dragomans / ses Janit-
zers / alle te paect / ende vier en twintigh Dienaers
in het Librep / met noch een Roetswagen met twee
paerden / ende dertigh Bagagie - wagens vertrac-
ken van Pera / ende des abonts ten ses uren gear-
riveert te Ponte Picolo / zynnde een kleyn Stedekien /
leggende dicht aen de Golf van Constantinopelen / de voorsz Agaas en Diau-
sen loegterden my en mijne Suite aldaer in een Hups van den Coningh.

Den 27. dito / des morgens ten 7 ure vertrochten wyp van daer / ende qua-
men des middags te Ponte Grande zynnde / ende gelegen even eens als Pon-
te Picolo: Wyp wierden aldaer gelogeert in eene Musque / oste Turcksche
Merck / waer inne het middaghmael gehouden hebbende / vertrochten wyp van
daer / ende quamien des nachts ten elf ure in een tamelycht groot Dorp / ge-
naemt Bogados / ende gesourieert in particuliere Hupsen / daer wyp van ee-
nige Griecken seer wel wierden ontfangen.

Den 28. dico des morgens met den dach van die plaets asgereden zynnde /
sijn wyp tegens den middagh gearriveert te Selevria / met dessein om aldaer den
Consul van Smirna / ende de Secommiteerdens van die Natie af te wach-
ten / alle onse Dienaers paerden / ende Bagagie wierden in een Chan gesou-
rieert / ende ich gingh met de bordere van mijne Suite logeren ten huse van
den Consul van Athenen. *Geteekent*

Justinus Coljer.

D A G H - R E G I T E R,

Gehouden by my ondergeschreven Consul wegen haer
Ho. Mog. de Heeren Staten Generael der Vereenighde
Nederlanden, over der selver Onderdanen tot Smirna,
op mijne Reyze van die plaatse af, nae Adrianopolen tot
de stadt Selevria toe.

DE Heer President Mr. Justinus Coljer, my by verscheyden Briefen
hebbende gelieben aen te schrijven en versoecken / dat ick met dese
gelegenheit / dat sijn Edelhert naer Adrianopolen moest gaen /
om aldaer audience voor den Grooten Heer te hebben / sijn Edelhert
op die Donage wilde accompagneren : ben ick den 19. July deses Jaars 1668.
's namiddagh ten vier urenen ulti Smirna gereden / by my hebbende twaelf
van de Nederlandtsche Nation / ende onder de selve den Predikant Coenen,
mitsgaders 16 Last-paerden om onse Bagagie en Tenten te voeren / alsoo
wy onse Reyze / ten insichte van de hitte / meest 's nachts midstei deen ; De
verdere Cooplinden van onse Nation / als oock de Messieurs die met onse Oor-
log-schepen met my ulti Nederland tot hier toe waren gekomen / conwoyeer-
den my tot ontrent een ulti huyten Smirna : ghelyck mede deden vier Fran-
schen / vier Engelschen / en twee Genovesen die by hare respective Consuls
daer toe expresselijck waren gecommiteert / sulcx dat wy in alles wel sterck
waren ontrent 120 a 130 paerden. Den selben abontt ten tien urenen quamen
wy te Bonarba, zynde een kleyn / doch evenwel seer pleysierigh Dorp / en
bleven aldaer twee urenen / reden den gantschen nacht over / en quamen den
20. July 's morgens ten negen urenen ontrent Manassia, daer wy in een groote
Planue / onder twee Extraordinaris dicke Esdoornen Boomen logeerden /
alsoo binnen die Stadt de Pest regneerde.

Deg abonts ten ses urenen weder van daer en quamen den 21. July
's nachts ten vier urenen tot Pillamoer, mede een Dorp / rustende aldaer in een
Chan een weynigh en vertrocken ten ses urenen / en quamen den selben voort-
middagh ten 11 urenen by een plaets / daer twee Pontepnen waren / ghenaemt
Caravansara, wy logeerden hier onder onse Tenten / en vertrocken deg abonts
met Sonnen onderganch / en waren den 22. July 's morgens ten 8 urenen tot
Karalutiou, zynde een Bypst / doch seer vermaekelijck aen de voet van een
Bergh gelegen / alwaer extraordinaris schoon Water was / desen nacht leden
wy op 't Gebergte groote koude.

Deg nachts ten elf urenen vertrocken weder van hier / en quamen den 23.
July 's morgens ten acht urenen tot Mendocharia, een tamelijk groot Dorp /
doch logeerden huyten 't selve onder onse Tenten op een open Velt / daer ordi-
naris alle Passanten van satsoen hare Tenten latten settent.

Des abonts ten haif tien upren weder opgezetten zynde / passeerden des nachts de Miercappi , zynde een vermaerde Noof-plaets / daer haer veel dieven onthouden ; en quamien den 24. dito 's moorghens ten ses upren / dooz seer vermaechelycke wegen tot Sionsigurlu , mede een Dorp / doch logeerden al weder vader onse Tenten in 't open Veldt ; Des abonts ten 10 upren reden weder van daer / en passeerden 'snachts een groote houte Brugge / leggende over de Rivier van Meckaliets , en quamien den 25. July 'smorgens ten seven upren binnen Meckaliets , zynde een Stadte / die al reedelijck groot is / en een weynigh verheuen op een Bregh gelegen / doch niet hoogh. De Gebouwen aldaer willen niet veel seggen / dewijle de Paerden al wat vermoeght waren / en dat oock de wint contrarie was / om dat wop ontrent drie Mylen van hier in Barcquen moesten gaen / om naer Constantinopelen over te baren / bleven wop aldaer dien dagh / en des anderendaeghs / zynde den 26. dito / als wanneer wop des naemiddaghs vertrocken / ende quamien des abondes ten ses upren met een grooten regen tot Kitchiquoy , synde een plaets daer niet veel huysen zyn / en daer wop ons moesten embargieren : Wp liepen hier in een Cassinee / synde een Winckel of Kamer daer de Turcken Caffee kooekken en verkoopen : Wp hadden hier drie Barcquen laten hupren / een voor onse Persoonen / en twee voor onse Paerden en Knechts / daer wop den 27. dito 'smorgens voor Sonnen opganeck in gingen sitten / passeerden met een goeden wint de Rivier / die seer vermaechelyck door 't Geberghe heen loopt / en quamien met de selve wint 'smiddaghs ten twee ureen tot Constantinopelen / alwaer wop de Heer President noch meenden gehonden te hebben / dan vernamen dat daeghs te vooren was vertrocken / alsoo seer sterck dooz Hiaussen van 't Hof mierde geprest.

Wp bleven hier tot 'sanderen-daeeghs / den 28. dito ten vier ureen / als wanneer wop onse Paerden met de Knechts te Lande sonden / ende lieten ons te water met Roep - Barckens brengen tot Selevria , alwaer wop den 29. 'smorgens met Sonnen opganeck quamien / ende den gemeeten Heer President / met den gantschen Creyn bonden / soo en gelijck mede blijkt by het volgengende Dagh Register / 't weleke wop van die plaets af tot onse weder komste tot Constantinopoli toe / gesamentlyck hebben gehouden / en tot dien eynde hier achter geregistreert is.

Geteeknijt

J. van D A M.

D A G H - R E G I S T E R ,

Inhoudende alle 't geene by Ons ondergeschreven op de Reyze van de stadt Selevria af , tot de stadt Adriopolis , ende tot den dach van ons vertreck van daer ; mitgaders tot onse wederkomste tot Constantinopolen toe , is gesien , gedaen , ende voorgevallen .

Op den 29. July 1663. Zijn wyp in de voorsz Stadt Selevria by den anderden gelijomen / ende die wesen besien / ve hoofsz. Stadt leydit in Romania / dicht aen de Golf van Constantinopelen / ende een groote dagh-repseng van daer / is seer oudt / van tamelijcke groote / by de Hepdenen gebouwt/ende by den Kepfer Constantinus op sommige plaaſen vernieuwt . Den selben dico / des achter middaghs ten vijf upren vertrocken wyp van daer / zynde als doen 70. Persoonen stetct / ende 38. Lip-paerden / behalven de Doerlinden / ende har'e Paerden / ende reden alsoo den gheheelen Nacht over / voor ende rondtom ons gingen enige Dierdzagers / met groote brandende Fackels / die door den Grooten Peer / om ons des Nachts te lichten expresselijck waren geoſdonneert .

Den dertighsten dito smorghens ten drie upren quamen wyp in een Dorp/ genaemt Tjorloe , alwaer wyp wierden gelogeert in / ende rondtom eene tref-felijcke Mosque waer binnen wyp onse Tenten neder - sloegen / ende daer inne gingen rusten / ende daer nae onder de voorsz. Tenten het middachmael ghehouden hebbende / zijn wyp des naer-middaghs ten vijf upren van daer ver- repst.

Den een-en-dertighsten dito smorgens ten vijf upren / zijn wyp gekomen te Borgaes , zynde een redelijck groot Dorp / waer inne wyp sagen eene seer tref-felijcke Mosque / ende een Chan van eene wonderlijcke groote / gebout door seecher Bassa / ende begiftigd met ses-en-vijftig dupsent Stucken van Achten Jaerlijcks / voor de mondt-hosten van de Passanten / ende de repende Lupden; Wyp wierden aldaer gesuricert / in eene andere Chan / om onse wyphepi te beter te hebben / ende sloegen in het midden van de selve onse Tenten / ende bleuen aldaer tot middernacht .

Den eersten Augusti / des morgens tusschen een en twee upren / zijn wyp van daer gegaen / ende ten ses upren gearriveert te Baba , zynde mede een Dorp / maer soo groot niet als de voorgaende / aldaer wierde ons aengetweſen hooſ ons Logement een Chan van tamelijcke groote / dan vermidts het daer inne seer vijf was / lieten wyp onse Tenten bupten op het Veldt onder enige Note-boomen stellen / In het voorsz. Dorp staet een Mosque ofte Kerch / waer inne de Christenen beneben de Turcken hare Godis - dienſt mogen plegen / te weten de Chzstelen aen de eene zyde / ende de Turcken aen de andere zyde / van de voorsz. Mosque ; Wyp bleuen aldaer tot omarent den

den abondt / als wanneer w^p wederom op - geseten zjnde / van daer zjn
gereden.

Den tweeden dito smorgens ten 4. upren / arriveerden w^p tot Haphsa, een
Dorp van eene vermaechtliche situatie : W^p logeerden aldaer mede in onse
Centen die w^p in eene grote Boomgaert hadden doen oprechten / ende for-
meerden aldaer de Lijste van de ordre die gehouden soude werden / in het doen
van de Intcede in maniere hier onder - staende :

1. Seven Janiters te Peert , twee aan twee voor uyt.
2. Een ontwintigh Knechten in het Livrey te Peerd daer acn.
3. Seven drogeluyden , mede te Peert ,
4. Twee Trompetters te Peert , ende in het Livrey.
5. Drie Sonen van den Resident te Peert .
6. Den Resident alleen te Peert .
7. Den Consul van Smirna , alleen te Peert .
8. Den Secretaris van den Resident alleen te peert .
9. De twee oudste van de Nacie te peert .
10. Den Predicant van den Resident , ende die van den Consul te peerdt .
11. De S Sr. van de Nacie van Constantinopelen ende van Smirna , respe-
ctive twee aan twee , nae hare ouderdom in de Negotie tot acht
paer te paerd.
12. Den Spenditoor , ende Kamerlingh van den Resident , mitgaders den
onder-Cancelier van den Consul te peerdt .
13. De Karos met 6. peerden van den Resident .
14. De Koetswagen met roodt Laecken overdeckt , met twee peerden .
15. Dertigh Bagagie Wagens , yder met drie peerden , Sr. Daniel de Slach-
mulder , als Majoor , omme den rangh , ende de ordre , in het ry-
den te doen observeren , te peerdt .

De voorsz Lijste soodanigh zjnde gesworneert / zjn w^p des abondts met
Sonnen ondergangh van die plaets vertrocken.

Den derden dito smorgens ten twee upren / zjn w^p gekomen aen de
plaets van waer de Ambassadeurs / ende andere publicke Ministers ordi-
narijs wierden afgehaelt. Aldaer staet een bierkante Kamer / daer by een
Poncijn / w^p ruijen aldaer een wepnigh / ende hebben ons met Sonnen
opgank beginnen te verschoonen en te verkleiden / ende in satsoeneliche
ordre te stellen : Ten negen upren wierden aen ons van den Roningh ghe-
sonden vijs en twintigh Peerden / onder welche een wag voor den Resi-
dent seer kostelijck met Goudt / en sijn Geesteente toe-gemaect . Den Resi-
dent op dat Peerd geseten zjnde / en sijn volck in ordre hebbende doen stel-
len / zjn w^p op het satsoen ende maniere / hier vooren gespecificeert / in
compagnie van de voorsz vier Turcksche Peeren / die met ons van Constan-
tinopoli waren gekomen / gereden naer de Stadt van Adzianopoli / van de
voornoemde af-hael-plaets omtrent een haif up^p gelegen zjnde / ter halver
weggen stondt op het blach open Veldt / ons in te wachten den Sians Bassa /
zjnde

zijnde den Opperslen van alle de Diausen / sittende op een peerdt / op een ende de selve maniere toeghemaecht / als dat van den Resident / hebbende een groote ende lanchterpige Culbant op sijn Woest / ende aen sijn Lijf een Kock van Silver Lacchen : Aen sijn zyde stonden 30. andre Diausen / alle mede met soodanighe Culbanden op 't Woest / ende te Peerdt : Wy aldaer ghetomen zijnde dede den voorz Diaus Bassa alle de andere Diausen paer aen paer rangieren voor onse Dragomans en voegheden hem selfs aen de rechter zyde van den Resident / welcke plaats by de Turcken / de minste in rang is / ende op die maniere den Resident welkom geheten hebbende in het Rijck van den Grooten Heer / zijn wy alsoo voortghereden tot in de Stadt van Adzianopoli / alwaer wy de Straten ende Hupsen met ontelbare Menschen beset vonden / ende voort gekomen zynde tot voor de Straet van ons Logement / soo wierde dooz den Diaus Bassa / den Resident versocht / sijn Trompetten te laten steekken / waer toe ter stondt ordre zijnde ghegeven / zijn wy met blasende Trompetten aengestoken voor vier Hupsen / dooz den Grooten Heer voor ons Logement gheordonneert / alwaer afgterreden zynde / en den Diaus Bassa ons in het principaelste van dien hebbende geintroduceert / hebben wy het selve groot rupm / luchtigh / maer sonder eenige Mreiblen ghevonden / boven gekomen zynde / schonkien wy aen den voorz Diaus Bassa / Serbet / volgens het gebruik van 't Landt / ende daer mede nam hy sijn asscheupt van ons ; Ter stondt daer op wierde den Resident dooz een Dragoman van den Keyserijschen Resident up den naem van sijn Meester verwelkomeit / ende den selven Resident van den Keyser door den Secretaris de Brosses van wegen sijn Meester ten selven dage daer voor bedankt.

Den vierden dito sondt den Grooten Heer voor een Present aen den Resident thien lebendige Schapen / honderd lebendighe Voenderen / vyschigh Witte Brooden / twintigh Suycer-brooden / twintigh Wasseche Maerssen ende een Carga Sneeuw / zijnde soo veel als een Peerdt dragen kan.

Den selben dito wierde den Resident van weghen de twee Residenten van Niagousa gesalueert.

Den vijfden dito gingen de Messieurs van onse Nation sien den upttocht vande Centen van den Grooten Heer / die op duysent Kanielen gevoert wierden / ende ghevolght van de Sildens van pder Ambacht ende handtwerck / dit gheschiede met eene seer groote statie / onder het ghelykt van Trommelen / Scharmenyen ende Trompetten.

Den selben dito wierde dooz den Predicant van den Resident de Predicatie gedaen / zijnde wel apparent / dat het de eerste is / die opt tot Adzianopoli in de ware gereformeerde Religie is geschiedt.

Den selben dito sondt den Grooten Heer aen den Resident sijn Dragoman / zijnde een Dienegaet / in Polen ghebooren / versoeckende aen den Resident de Lijste van de Presenten / met byvoeginge / dat de selve Lijste by den Resident soude werden gezegelt / op dat sijn Keyserijsche Majesteyt dooz primaat van sijn Volck / daer inne niet soude werden gestaudeert / die

Lijfje wierdt ter stonde / dooz opdye van den President aen den voorsz Drog-
man soodanig gegeven.

Den selfden dito wierdt dooz den Grooten Peer voor de Tafel van den Pre-
sident toegespeldt byf en twintigh stukken van achten daeghs / en twee hon-
dert en dertigh stukken van achten eens / voor sijn Amblement / daer van
moesten afgaan voor de Meester der Ceremonien volgens het oude gebryuch /
veertigh gelijcke stukken van achten.

Den selfden dito sondt den President aen den Caimacan / op des selfs ver-
socht / alle de Presenten voor sijn Excellentie gedestineert.

Den selfden dito 's middaeghs wierde den Secretaris de Brosses by den ge-
machten Caimacan ontboden / ende aldaer gekomen zynde / aengesept dat
den President des middaeghs by hem Caimacan publicke audientie soude
hebben het welcke dooz den voorsz Secretaris aenden President zynde ghe-
rapporteert / soo hebbent wop gesammtelijck ons daer toe geprepareert.

De Ceremonien van dese publique audientie zyn gehouden in maniere hier na volgende.

DE namiddaeghs van den voorsz selfden dito / is by den President geko-
men / omme hem af te halen / den Siaus Bassa met der selver Se-
cretaris / ende Chesaurier / alle te peerd / by haer hebbende noch
byf en twintigh Handt-peerden onder dewelcke vijf Peerdan van parade
waeren de welcke by ons / den Secretaris de Brosses / en by twee So-
nen han den President zynde beschreven / zyn wop in ordre ende maniere van
onse voorsz intrede / ghereden nae het Hof van den voorsz Caimacan.

Voor her welcke aghetreden zynde / heeft den Siaus ons ghebracht tot
omrent de Aantschambie / alwaer den President door den Bassa van de Ja-
nusers wierdt gerecipientie ende versocht onse Schoenen te willen uptragen /
het welcke by ons wierde gedaen / ende daer mede dooz het ghedragh
van verschepde groote Heeren / die aldaer present waren / geintroduceert
zynde tot in de audientie-Camer / bonden wop daer inne mede veele Heeren
staen / ende voor de Bassa / zynde de rust-plaets van de Turcken eenen
vierhantzen Schabel / met root Lacchen overtrochten / dewelcke aen de Pre-
sident ghewesen zynde / om daer op te gaen sitten / heeft hy President hem
daer opneder geset / staende de Consul / de drie Soonen han den President /
de Secretaris de Brosses / ende twee Drogmans dicht aen ofte een wep-
nigh achter sijn syde over spndt / en de Sigei van de Nation achter hem /
alle met ghedeckten Hoofde; Kort daer aen wierdt in de voorsz Camer op de
Bassa ghebracht een tweede Schabel / overdecht met root Fluweel / ende
haer op quam den Caimacan met een grote Kraet van Hobelingen / wer-
deuds ghelepedt ausschen de Armen van ewee voorname Heeren in de voorsz
Camer / ende passerende die plaets daer den President gheseten was / gevo-
ten sy malkanderen met brygginge van het Hooffen / leggen van de rechte
handt op de borst / den Caimacan klom daer mede op de Bassa en gheseten

zynde op de voorschrewe Schabel recht over ende omtrent twee passen van de
 plaets daer den President sat / soo wierde seer subit en onderwacht in de
 kooymoede Kamer een pselijck ghelycpt en gheschreeuw van stemmen tot
 driemael op den anderen ghehoordt / het welcke ge-epondight zynde / sprack
 den Caimacam eerst aen den President / segghende dat den President in het
 Ryck van den Grooten Heer seer welkom was / voor welche civile termen
 den President den Caimacam vleesdelyck hebbende bedankt / sepde hy
 voorts in de Fransche Tale / alsoo hy door den Orogman van den Grooten
 Heer / die die Tale ver stondt ende sprack / wierde vercolcht dat hy up den
 name ende van wegen de Ho. Mog. Heeren / myn Heeren de Staten Ge-
 nerael der Vereenigde Neder landen aen de hooge Porca van sijn Kepser-
 lijkke Majesteyt was ghesonden om aldaer als haer publick Minister ordi-
 naris te resideren / dat hy tot dien epnde by hem hadde syne Brieven van
 Credentie aen den Grooten Heer en aen den Grooten Visier / ende dewijl
 die recht voort in het Ryck niet en was / ende dat hy President was onder-
 recht dat die plaets by den Caimacam wierde waergenomen / dat hy ders-
 halven den voorsz Brieven voort den Grooten Visier aen den Caimacam ober-
 leverde / ende daer op de selve aen hem presenterende / heeft hy die met eene
 singuliere upterlycke demonstratie van aengenaemheydt ontfanghen / seg-
 gende dat hy de voorsz Brieven in de Turcksche Tale soude doen oversetten /
 ende daer op schriftelijk antwoordt geben / ende soo voorts in generale dis-
 courssen ghekommen zynde / concernerende de situatie van onse Landen in
 Christenlyck / als mede die haer Ho. Mog. in Ost- en West- Indien ende
 andere plaetsen possideerden / ende de distantie van Nederlandt ende
 het Turcksche Ryck / wierde daer naer aen den Caimacam en den President
 te ghelyck / eerst Cassée / daer naer Herbet / ende daer op Noose-wa-
 ter om de handen te wassen / gepresenteert / welcke Ceremonie zynde ghe-
 daen / wierde den Caimacam ende de President te ghelyck met Silbere Da-
 ten al sittende gewierrocht / het welcke zynde gheadaen / soo wierde den Pre-
 sident / den Consul / de drie Soonen van den President / synen Secretaris /
 syne Oooghlupden / ende die van de Natie / Silbere Laekense Vesten /
 zynde langende Rocken met hangende Mouwen / ghelyck in ons Lande
 de pleyt-tabberden zyn / om het Lyf gehangen / tot vijf en twintigh in het
 ghetal / en daer mede van den Caimacam ons afficheyd ghenomen hebbende /
 gingen wp in dat postuur tot voor onse Peerden / ende aldaer de voorsz
 Rocken afghelept / en aen onse dienaerts ghegever hebbende / zyn wp in
 maniere als vooren (uptghesondert den Hiaus B. sa / die ons aen den
 trap van het Hof quiterde) naer onse Logementen getreden ; In ons Huys
 ghekommen zynde / hebben wp die Herren / die ons hadden geconvoeert /
 Herbet te drincken gegeven / en met henlieden in discoursen ghetreden zynde /
 hebben wp van haer verstaen / dat het voorsz gheschreeuw / het welcke
 in de audiencie-Kamer was ghemaecte / een van de grootste eer-tepcken
 was die den Grooten Heer aen niemandt als aen de Ambassadeurs van den
 Ouptsen Kepser / Groote vorst van Moscovien / en den Koningh van
 Pooten ghewoon was te bewijzen / dat mede de Engelsche ende Fransche

Ambassadeurs nopt meer als twaelf Dessen voor haer en haer huypten was
geven / ende by ons ghebraght zynne den inhoudt van de woorden die in het
voornoemde gheschreeuw wierden uptghesprocken / voerde een van de
voorschrewe Heeren daer op ons in 't ghemoet / dat de selve in substantie wa-
ren : lang leest den Koningh en den Grooten Visier / en den Propheet Ma-
homet wil zegenen en wel doen ghelucken de saecke / waeromme desen Am-
bassadeur / aen dit Hof was ghekommen. Waer mede de voornoemde Turck-
se Heeren op haer manier ons hebbende gesalueert / zyn wech gereden / en
alsoo is dese Ceremonie ge-epndigt.

Den sevenden dito sondt den Grooten Heer aen den Resident de Register-
meester van de Presenten / de welcke de selve alle Stuck voor Stuck ver-
sochte te sien / ende aen te tecken / seggende daer toe speciale ordre te
hebben / op dat immers in die saecken niet ter quader trouwe soude wierden
ghehandelt. Den Resident gaf terstondt oßondt ordre tot die saeck / sulcks
dat alle de voorschrewe Presenten by den voornoemden Register-Meester
wierden geregistreert en op geschreven.

Ten selbigen daghe quammen in ons Hups alle de Trompetters / Schar-
mey-speelders / ende de Trommel-slagers van den Caimacam / dewelche
eenighen tydt op haer Instrumenten / blasende / speelende / slaende / van
den Resident een vereeringh versochten / dewelche haer dooz last van den
Resident redelijcker wijse wierde gegeben.

Den selven dito liet den Grooten Heer dooz een Aga aen den Resident we-
ten dat hy des anderen daeghs 's morgens vroegh van Adrianopoli soude
vertrekken / en naer sijn Tente soude gaen / dat / soo w̄p belust waren sijn
upttocht te sien / voor ons effen huypten de Stadt een Hups gheprepareert
was / waer upt men seer bequamelijck die Ceremonie soude konnen sien :
den Resident bedankte sijn Keperlycke Majestiept in eerbiedighe termen /
voor die presentatie / en accepteerde de selve.

Den negenden dito 's morgens met den dagh quam ons den voorschreven
Aga met een Diaus af-halen / ende brachten ons met alle onse huypten in
het voorz Hups / alwaer ghekommen zynne / saghen w̄p dat den train van
den Koninck al begonde te marcheren / waer van w̄p de maniere ende het
satsoen hebben aengetepckent / als volgh :

1. Voor eerst marcheerde een seer groote meenigte van Janiters voor
uyt , op haer hooft hebbende groote Lapmutien , met een Koopere
Hoorn voor't hooft , en Musquetten op de schouderen , alle in 't
groen Laecken gekleedt.
2. Die wierde ghevolght van verscheyde Wagens met root Laecken be-
kleedt , rontom toe , ende van twee , oock van vier paerden getroc-
ken , daer inne waren de Vrouwen van den Grooten Heer.
3. Daer aen een Compagnie Spahis , zynde Ruyters ende Tartars van
Natie , yder voerende in de rechter handt een kleyn Vaentjen , van
root en geel , en groen en geel.

4. Daer aen vyf persoonen te peerde , en wel in ordre , yder voerende een Vaendel van ghelycke couleuren , maer van ordinarisse groote.
5. Daer aen wederom twee Compagnie Delibachies , in onse tael gheseyt Waeghalsen , hebbende groote wonderlycke Veder - bessen op het Hooft en Tygers - vellen op haer Lyf ; en Bylen in haer handt , den Koninck heeft van dat slagh van Volck 14000 in sijn dienst.
6. Daer aen een Compagnie Musquettiers ofte Herquebusiers te peerdt.
7. Daer aen een Compagnie Lanciers in het Turcks Mustapharaca.
8. Daer aen verscheyde Agas van den Caimacam te peerdt , by haer hebbende verscheyde Knechten te voet.
9. Daer aen wierdt van een persoon van groot aensien , fittende te peerdt , gedragen tusschen twee Triumph - Standaerts , een seer groot ende buyten ordinaris Vaendel , vol goudt geborduyrt , dat was het Vaendel van den Caimacam.
10. Daer aen verscheyde Handt - peerden van den Caimacam seer kostlijck met sijne Steencn , Goudt en Silver gepareert , ofte opgepronckt , sijnen Caia ofte tweede persoon met sijn Standaert.
11. Daer aen een Compagnie Pieckeniers van den Caimacam.
12. Daer aen een Compagnie Musquettiers mede van den Caimacam alle te peerdt , en die meest van het hoofst tot de voeten met Sacke de Maile bekleedt.
13. Daer nae drie Turckse Heeren , in treffelijcke ordre , en gheseten op seer treffelijcke en fraeye toe - ghemaecte peerden , dragende yder in de handt een groot gheborduyrt Vaendel.
14. Daer aen eenige Trommel - slagers , Trompetters , Scharmey - speelders onder malkanderen ende sonder ordre , rydende te peerdt ende maeckende een wonderlyck vreemt ghelyyd.
15. Daer nae verscheyden Bagagie - peerden en Kamelen , met veel slecht volck onder malkanderen marcherende , alle die train hoorden aen den Caimacam.
16. Daer aen een Compagnie Spahis mede met kleyne Vaendeltjens en dat te peerdt.
17. Een Compagnie Delibachies toe - ghestelt als de voorgaende.
18. Seven Turcksche Heeren te peerdt , yder in haer handt hebbende een Vaendel van ordinarisse groote.
19. Daer aen een Compagnie Herquebusiers.
20. Daer aen een persoon te peerdt met een Goudt Vaendel.
21. Verscheyde Musquettiers te voet.
22. Een persoon te peerdt met een Standaert , en een Janitsaer daer achter.
23. Een Compagnie Janitsers te peerdt , alle met groene tacken besteecken zijnde , waren Water - dragers.
24. Twee Heeren te peerdt ; den eenen in sijn handt hebb ende een groot , den anderen een kleyn Vaendel.

25. Acht persoonen te paert, paer aan paer yder met kleyne Vaentjes.
26. Vier Siausen , met groote Reygers-veeren op de Muts.
27. Daer aen verscheyde Janitsers , te voet paer aan paer.
28. Daer aen volghden seer veel Musquettiers en Pieckeniers alle meeist met Sackes de Malie , en recht achter die den Stalmeester , en de Aga van den Favorit van den Koninck , yder alleen.
29. Twee persoonen in treffelijcke ordre , yder dragende twee groote geborduyrde Vaendels , aen haer zyde hebbende , een Triumph-Standaert.
30. Daer aen verscheyde Hant-paerden kostelijck toe-gemaect , die ghevolght wierden van den Caya van den favorit , alle die voor-geschreven persoonen waren in dienst van Coulouglie, sijnde de favorijt van den Koningh.
31. Daer aen een Compagnie Pieckeniers te Paerd , alle in 't Satyn ghekleedt ,
32. Daer aen een Compagnie met Schiltdragers in Sacken de Malie.
33. Daer aen drie Heeren met seer groote Vaendels ,
34. Daer aen volgden een groote menigte van Trommelflagers Trompetten , ende Scharmey Speelders.
35. Daer aen verscheyde Dienaerste voet ,
36. Daer aen een Koets-wagen met vier Peerden , ende twee Rosbaeren , yder met twee Paerden , ende alle met Root Laecken betrocken ,
37. Daer aen eenige Paerden met kostelijcke en uytmunrende Chabracquen ,
38. Daer aen verscheyde Last-paerden en Camelien , en seer veel Voetvolck ,
39. Een Compagnie Spahis met Vaentjes. En verscheyde Janitsers te voet ,
40. Eenige Janitsers te voet
41. Daer aen volghde een groote menigte Siausen alle op hebbende groote en langhwerpige witte Tulbanden , haeren Aga achteraen rydende ,
42. Daer aen veele Valckeniers , met Valcken op haer handen te paert
43. Daer aen weder een groote menigte van Siausen , rydende paer aan paer , in seer goede ordre ,
44. Een troep Sacke de Malien te paert , yder een vaendel in de handt
45. Verscheyde Dienaerste voet sonder ordre
46. Daer aen volgde een groote menigte van hant paerden op sijn kostelijck toeghemaeckt. Achter de selve reden verscheyde Heeren te paert , met groene Tulbanden , sijnde het geslaght van Mahomet ;
47. Ses aensienelijcke persoonen te paert , in haer handen dragende yder een groot Vaendel opgerolt ,
48. Daer achter vier persoonen te paert , yder draghende een Triumps Standaert ,

49. Een seecker ons onbekende Inventie , als een lange Rol , met een groene zyde Dammaste Gardijn , of Decksel met Silvere Frangien , zijnde even eens als de forme vande wet , die de Jooden inde Kerck tot Amsterdam somwylen omdragen.
50. Daer achter een groot getal Officiers vande Justitie , met groote Tulbanden , by de selve reden verscheyde stommen en dooven vande Koninck , ende vier opperste Valckeniers ,
51. Daer aen den Caimacam met den Favorit vanden Koninck paeraen paer , hebbende den Favorit de rechter hant vanden Kaimacam , het welcke alhier boven geseyt , de minste plaets en rangh is by de Turcken , die twee Heeren waren met sacken de Malie gekleet , en hadden over haer handen ysere hantschoenen , sittende op seer pompeuse Paerden , sy bleven omrent een half quartier uys voor de vensters van ons huys stil staen en wachten aldaer den Koninck , en ons besiende , gelijck men seyt , vanden hooft tot de voeten .
52. Voort rydende volghde haer verscheyde Janiters te voet met koopere Stormhoeden , en groote vederbossen op haer hooft ,
53. Daer naer een Cameel seer kostelick toegemaect , die op sijn rugge droegh , den Alcoran ofte Turckse de Wet , gesloten in een kleyn vierkant gheborduert root Fluweel huysken achter het selve reden veel aensienelijcke Officiers vanden Koninck ,
54. Daer aenvolghden den Koninck , sittende op een schoon groot en wit Paert , rontom hem gaende acht a tien persoonen , met soo groote en Lange pluymagies , dat men hem , in het aengesicht nauwelijcks sien konde , hy hadde aen , een sacke de Malie , en een Helmet op het hooft , daer om geslingert en gedraeyt was , eenen groenen Tulant , voor op de selve stonden , drie Reygers veeren , die niet recht maer achter over stonden , hy wierde gevolght van seer veel Officiers te peert .
55. Een Compagnie Lanciers , alle gekleet , in 't root , geel , groen , en appelbloessem Satyn , voort swart gedraeyde Lancien met een witte Silvere streep daer door geslingert ,
56. Daer aen een Compagnie Musquettiers te paert , mede alle in het Satyn gekleet , dese ende de voorgaende sijn Compagnien van het Regiment vande Lyf-wachten vanden Koninck ,
57. Een grote menigte van Valckeniers , alle in 't root gekleet op haer hoofden ; hebbende roode laeckense mutsen met tuyten : alle dese saten mede te paert .
58. Verscheyde Bostangies , ofte Tuyniers te paert .
59. Een groot getal Spahys in onse Taele Tenteniers ofte Tent - bewaerders .
60. Ses Wagens met roodt Laecken bedeckt , voerende een gedealte van 's Konincks geldt ,
61. Daer achter verscheyde Musquettiers , Pieckeniers en Vaendeldragers , soo te Voet als te Paeert .

52. Twee hondert en tien Camelien alle met geldt geladen voer het Leger; daer rondom gaende te voet seer confuselijck door malkanderen een groot getal Janiters met Musquerten.
53. Daer een volghde alderhande slechte en onder-Officieren van den Koningh, soo te Paerd als te Voet, seer confuselijck door malkanderen, welcke voorz. treyn alleen behooren aan den Koningh.

De voors. Marche duerde van sinorgens ten vijf ure tot over sevenen/ en wierden onder-recht dat de selve hadde bestaen in omtrent de 12000 personen / als mede dat den Grooten Heer de voors. syne Dienaers die niet de groote Plupmagie rondom hem ginghen / voor ons Hups dicht op hem laten slupten / om dat hy voor de Publyque Audientie van den President niet wilde gesien zyn.

Den 10. en 11. gelijck oock de dagen te vooren / sijn wierden besocht van de Turckse Heeren die den President van Constantinopelen hadden afgehaelt / de welcke den selven dico den President quamen aen-seggen / dat hy des anderdaegs by den grooten Heer audientie soude hebben / en dat hy niet het lumieren van den dagh dooz den Siaus Bassa soude werden afgehaelt.

Den 12. dico. des morgens ten 4 ure heeft den President alle Presenten voor den Grooten Heer in syne Caros en Koetswagen in ordze doen leggen / en daer mede syne Secretaris en Camerlingh voor af-gesonden / terkonde daer naer wierden van den Grooten Heer aen den President ghesonden vijf-en-twintigh Paerden/ alle wel toe-gestelt / en speciaelijck het Paerdt voor den President gezonneret / Wp gingen ter stont op de selve sitten / ende reeden op de voorgaende maniere / geaccompaigneert mit de Heeren / die ons tot Adrianopolis hadden gebracht / en Messieurs van de Patrie/die meest alle met Silvere Laeckense Vesten seer kostelijck waren gekleedt.

Tot over de tweede Brugge van de Rivier Mellets / synde omtrent een half quartier myrs van de Stadt / almaer wp wierden ontfanghen van den meer genoemden Siaus Bassa / en verscheypde andere Siausen / in voeghen en manieren als ten tyde van de Intrede / ende alsoo in goede ordze ghreedhen synde naer de Tent van den Grooten Heer / soo quam ons/ aldaer / ofte omtrent / gekomen zynde / te g'moet noch omtrent de achten Siausen / die alle te Paerd ons Conduiseerden door een groot gedeelte van het Leger / tot hy een groote Tent / voor den President expresselijck gedaen stellen / dan alsoo de selve noch niet reuenmael in oz're was gestelt / soo wierden wp dooz den voors. Siaus Bassa gelept in syne Tent / de welche seer net en rondom niet verschypde halve Manen benaepyt was / aldaer wierden ons bepden ende aen de twee oudste Soonen van den President ge presenteert vier stoelen sonder Leuning / met roodt Fluweel en Laecken overdeckt / omme ons daer op te rusten / ende voors. af te wachten den tydt van de audiencie / middelewijlen wierden wp beschoncken mit Cassie ende Herbet / ende aldaer omtrent drie uren hebbende gewacht / ende ondertusschen van verscheypde Turckse Heeren onderhouden synde mit Discourssen / syn wp dooz den Siaus Bassa / die onse komste op het arriveeren in syne Tent ertost aen den Grooten

Grooten Heer hadde bekent gemaect / ter audience gebracht / de welcke
met de naer volgende solemniteten is volbracht.

Solemniteyten , gehouden in de Au- dientie by den Grooten Heer.

Erst dede den voorsz Diaus Bassa syn kleynne Tuisbant / die hy op hadde,
af : ende settende in plaets van dien een seer groote lange witte Tuisbant
op ; ende aentreckende een lange silvere laekense Broek / even gelijck
die geene van de voorsz : Onse Intrade / dede hy ons seggen / dat ter audience
van syn Keizerliche Majesteyt niet meer als dertien personen met den Presi-
dient present souden mogen zyn : datter wijf van de selue in 't doen van de Ha-
rangue soude mogen blijven staen / ende dat de refterende acht / den Koningh
hebbende gesalueert / terftont wederom te rugge souden moeten gaen ; ende
dat dit noch geschiede up een singuliere Gracie / berimis den Coningh mocht
meerder als 4 a 5 personen ten hoogsten ter audience admittirren ; daer
en boven dat een ons voorz af soude werden gegeven / voor een Present / vijf
tien silvere laekense Vesten / in gebolge van welcke aenstegginge syn wyp te
paerde geseten / ende den President met den Diaus Bassa voor up rijdende /
ende aen hare zyde hebbende den Onder - Stalmeester van den grooten Heer ;
Wy sagen van verre dat alles sich seer magnisiqueelick op deede / ende in seer
goede ordre vertoonde : want omtrent een half quartier upz van de voorsz
Tent af / dooz den Diaus Bassa versocht synde / dat top van onse paarden
belieden af te staen / stonden aldaer aen de rechter zyde een seer groot gatal
Hougstangies / zynde de Hobeniers van den Koningh / alle met lange spitse
Mutsen op / van kouleur de Menine / even eens als Duycker-hooden / de
welcke meteen seer groot respect en reverencie / sonder enigh lidt te verroeren /
zp-aenzp haer selben hielden : wen de andere zyde stonden twee en veertig
Paarden van den grooten Heer gerangeert / welckers Coonen / Sadelz /
Stijgh-bengels / ende Chabracken van Gout / Silber / sgne Perlen / Dia-
manten / Robijnen / ende vordere Geslechte van alderhande sachten waren
gemaect.

Wy wierden dicht voor de voorsz Paarden geleidt ; ende ernstelick door den
voorsz Diaus Bassa versucht / de selue Doch wel te willen besien / wagende
aen den President of synen Coningh (want de Turken haer Ho. Mog. niet
anders entiteren / seggende dat de woorden Staten Generael is de Ordina-
rise Naem van onsen Koningh) dieergeliche Paarden mede hadden / welke
woorden den President ongemerkt latende doorgaen / sijn wijs gelycomen voort
de plaets / alwaer inne de Schat of gelt / 't welch den Grooten Heer mede nae
't Leger neemt / wert bewaert / staende niet verre van syn Tent : daer inne
sagen up een Tuisdom die door onse penne niet wel kan worden ge-examineerr /
ingevalle de laijen ende koffers / die ons aldaer werden getoont / vol gout
en silver waren / gelijck ons wierde geseyt : aldaer wierde den President / den
Con-

Con sui / de drie voorsz Zoonen / den Secretaris de Brosses en die van de Nati-
tie / met vijftien sibere Vesti begiftigd / de welcke by ons aengetrocken
synde / heeft den voorsz Siaus Bassa ons in dat postup / gebragt / ontrent
250 passen beer nae de voorsz Coninghlycke Tent toe / de welcke alsdoen met
een wonderlycke suelijchept open gingh tusschen de Boustanties ende de ghe-
melte Paarden dooz / doende den President onderwegen eens stil staen / voor
een placts / met eenige Paendeltjes beplant / en hem aldaer aenwijsende on-
trent de die a bier en twintigh versch afgeslagen Hoofden van menschen ;
sepde hy tegen den President : op soodanigen maniere straf onse Coningh de
Quaetdoenderz / ende soo voort gaende / quamen wy hy een plaets / alwaer
wy bonden staen ontrent de 30 groote Personagien / hebbende soodanighe
Broechen aen als de ouse / met witte Tulbanden op 't Hoofd / van een won-
derlycke groote ende gedaente ; Aen de Opperste van de selve / synde een man
als een Kneus / lebde den Siaus Bassa den President over / de welcke benef-
fens noch een ander Turcig Heer / van minder Stature / den President hy de
handen namen met een singuliere beleefthept ; en verscherpte andere Persona-
gien 2 aen 2 namen den Consul van Dam, den ouszen Zoon van den President/
den Secretaris de Brosses / den Predikant Danckerts / ende seben Mes-
sieurs van de Natiel wel vast onder de Armen : In ofte op dese maniere gin-
gen wy alle achter den anderen / recht nae den Coningh toe / de welcke wy
van die plaets al in 't gesicht kregen / ende alsoo gemarcheert hebbende tuf-
schen een groote menigte van syne Hoost Officierz / die alle seer kostelijck in
het Habyt waren / ende sommighe van dien op hare hoofden seer klaer blin-
kende Stormhoeden / ende in hare handen langwerpige Instrumenten met
twee vergulde halve Manen daer boven op hebbende / ontrent de 200 passen
tot voor de plaets / alwaer den Coningh geseten was / waren wy van hem
alsdoen noch af wat meer als 20 passen / aldaer begon het verhemelt van de
Coninghlycke Tent / en het Capit zynde niet Gout en Silber doozwerclit / daer
mede de voorsz Tent beneden was bedeckt / mitgaders de eerste Ceremonie
in deser maniere :

Den President sijn voeten op het voorsz Capit hebbende geset / wiert dooz
de voorsz syne twee Conducteurz met het hoofd gebogen tot op de aerde toe /
ende terstont wederom op gelicht ; ende daer op voortgaende / wierden de
Consul en de andere Messieurs door haer Leutgmannen van gelijcke gedaen/
op twaels passen of daer ontrent gekomen synde tot voor den Coningh / deden
de voorsz Conducteurz ons alle den Coningh op de selve maniere wederom sa-
ineren ; ende ons opgerecht hebbende / wierden negen van de Messieurs vande
Natiel wederom wegh gebracht / en den President en Consul / mitgaders den
Secretaris / en den Orogman gestelt aen de sincler handt van den Coningh /
synde gelijck hier vooren is geseydt / de eerplaets by de Turcken ; aen de rech-
ter syde van de voorsz Tent stonden de Dooven en Stormmen / ende de Diver-
gen van den Coningh ; ende dicht aen de selve hant den Faberpt / ende een
wepnigh verder / den Camacan / den Secretaris van Staet achter hem
staende / ende aen de sincler handt ettelijke Personen met groote Tul-
banden

banden / gheholchte Locket / en Silvre Laeckense Brocken / den Konink sat op een Stoel / met syne voeten op een banchjen opgebult / ende met root Fluweel bekleedt / staende op een vierkante Dassa omtrent 2 a 3 voeten hooch van de aerde / behangen met root Fluweel ende een Silver Peck met groote Knoppen daer rontom / den Konink hadde een witte Tulbant op sijn Hoofd van ordinaris groote / voor dewelcke stonden drie bossen van Kepgers-beeren / hangende de middelste recht voor sijn voorhoofd nederaerts / beset zynde met Diamanten ende andere Gesteenten / de twee andere bossen stonden aen de zyden recht overeyndt / mede met Ghesteente versiert ; sijn onderste Vest was van Goudt Laecken op een roode grondt / langhs dewelcke voor op de borst een feer breedte voet van Diamanten hing / sijn opperste Vest was van Laecken met Sabels ghevoert / daer achter afhangende een Kraegh van ghelycli bont / wy in dat postuur een wepnigh ter zyden / ende ghenoeghsaem recht over den Konink staende / lieten de twee Conduiteurs van den President sijn handen los / de andere Conduiteurs hielden hare mannen onder de armen vast / als dorin begon de President in de Nederduytse tale sijn Harangue in dese navolgende woorden.

Harangue van den Resident voor den Grooten Heer.

Den Almachtigen Godt / die den Hemel / de Aerde en al wat daer in heest gheschapen ende ghemaect / gebe u Kepserlycke Majesteyt / langh leven / gesontheydt / voorspoet ende vrede in alle sijn Heerschappen.

De Ho. Mog. Heeren / myn Heeren de Staten Generael der Vereenigde Nederlanden / hebbci ons met Presenten ende Brieven van Credentie gesonden aen de Hoge ende geluckighe pocta van u Kepserlycke Majesteyt / omme aldaer up t' dec selver name ende van harentwegen te resideren / ende ghelaft de oude alliantie / vriendschap ende capitulatie tusschen uwre Kepserlycke Majesteyts Voorzatzen onsterflicher Memorie / ende hare Hoogh Mog. over vele jaren gemaecth ende opherecht / te onderhouden / te cultiveren ende te vernieuwen / ten eynde alle hare Onderdanen / crassique rende in conformatie van de voorsz capitulatie in alle hare voorrechten / mogen werden gemaainteert / versoekende daer toe u Kepserlycke Majesteyts hoge protecie.

Den Brieft van Credentie / in een Goude Laeckense Tas gesloten zynde / wierde in het doen van de Harangue door de oppersten van de Eimmuchen / zynde den voorsz Secretaris van Staet / den President afgehaeldt / dewelcke de selve gaf in handen van den Taimatam / die weder in handen van den Favorit / ende die leyde de selve op de Dassa / ter zyden van den Grooten Heer neder / als wanncer oock alle de Presenten / stuck voor stuck achter ons voort

voor by den Grooten Heer dooz seechtere persoonen daer toe gheordonneert /
Wierden ghedzaghen / daer op den Koninck continuelyc sijn oogen hielte /
de voorsz Parangue ge-epndight zynde / ende door den Oppersten Groge-
man van den Duytsen Kepser (die daer toe) van den Caimacam / ver-
midts sijne groote eloquentie ende erbarenthepdt in de talen / was ghelaft
zynde vercolcht / sonder dat daer op eenighe antwoort wierdt ghegeven /
hebben de voorsz Conducteurs / ons weder een voor een al vast houdende
(naer dat wyp den Koninck in ghelycke fartsen als vooren hadde gegroet)
achterwaerts gaende weder gebracht ter plaatse daer top te vooren op haer
waren ghelikomen / ende aldaer ons wederomme overgelevert hebbende aen
den Siaus Bassa / wierdt dooz den Caimacam aen ons ghebootschap / dat
wyp by hem antwoort op den Brief van haer Ho. Mog. souden bekomen /
ende daer op wierdt in een Tent toe ghetrocken of
ghesloten / de voorschrewe Siaus Bassa bracht ons als doen wederomme
by des Kepserz Paerden / ende liet ons aig doen alle de selbe een voor een
ende op ons gemackt sien / waer van de schoonheit / bloechheit / volmaecht-
heit en de hostelikeit van haer armature voor ons niet wel is te beschrijven /
den voorsz Siaus Bassa ons tot het laetsste Peert toe in rang gebracht heb-
bende / nam aldaer van ons sijn asscheypdt / en weder te peert gheseten zynde /
reden geaccompagneert van verscherde Agas en Siausen / omtrent de middag
weder na de Stad van Adriannopoli / zynde omtrent een uytzen rijdens.

Den selfden dito sondt den Koninck aen ons Logement een Siaus /
la-
tende dooz den selven aen den Resident weten / dat hy een van de Pistool-
roers die haer Ho. Mog. aen hem geschoncken hadde / hadde gesorceert / en
dat niemandt by hem en hadde die het selve konde herstellen / bragende wat
re mede daer voor was / wacc op den Resident terstondt sijn Kamerlinck / die
hem daer op verstandt / naer de Tent heeft ghesonden / omme te sien of hy
het voorschrewe Vloer wederomme in ordre soude kunnen stellen / dewelcke
aldaer gekomen en ghebracht zynde in een Tent / dicht achter des Konings
Tent / is hem het voorschrewe gesorceerde Vloer ter handt ghesiet / die het
selve oock terstondt weder in ordre heeft ghebrachte / waer over den Koninck
hem seer verwonderde als mede over de rare inventie van alle de andere
voers / sepde hy vreemde te zijn / dat luyden van soodaniche subtile ver-
standen / niet van sijn stateliche en waren / ende onder die discoursen met
het voorschrewe Vloer op het Velde staende / ende by occasie een wilde
Gans hoogh in de lucht over sijn hooft vliegende / spande hy terstondt het
voorschrewe Vloer / dat ghelaften was / en schoot daer mede de voorschrewe
Gans dat hy voor sijn voeten neder viel / het eene ende het andere liet hy aen
den voorschreven Kamerlingh weten / omme aen ons te rapporteren / die
korts daer op in de Tent van den Grooten Heer sagh ryden den Bassa van
Syda / met een seer statelich ghevolgh / dewelcke dooz den Koninck op on-
boden zynde ter oorsaeke van verscherde misdaden / en principaliest groote
wreetheden tegens de Christenen begaen ende ghepleeght / aldaer aensonts /
in presentie van den Koninck / sonder eenige forme van proes het hooft
wierdt afgeslagen.

Den selfden dito des namiddaeghs / sondt den Koninck voor ons Logement / synen grooten Oliphant / zynnde een beest van een schrikkeliche ende monstreuse statuer / welcke eenige kunsten hebbende ghedaen / wierde dooz sijn Meester wederom wegh gelepot.

Den 13. Augustij sondt den Resident synen Oppersten Orogeman met eenighe Presenten aen den Musti (zynnde den opperste ende de eerste van de Wet / ende van groot aensien en authoriteyt die de Turcken in weerdighedt houden / ghetlyk de Stooms- gesinde haren Paus) om hem de visite te geven. Onder de voorsz Presenten was een stuk Lignum Aloë waerdig omtrent hondert stukken van acht en / het selve (erst ghebræght hebbende of ons Landt soodanigen hout voort bracht / ende geantwoordt zynnde van neen) wierdt by hem den Resident wederom ghesonden / ende de andere zynnde eenige Brillen / Verrekijckers / Kompassen / ende een Doos Lack-werck / behouden. Den Musti en mag volgens de Wet gene Presenten van impostantie aennemen.

Den 14. dito des morgens ten neghen upren / gaben wp de visite aen den voorsz. Musti / die wp in een seer slechte kamer ende habijt met de oogen neder geslagen / met een ongemeene nedrighepdt op de blacke vloer / met een Capjt / en wolle Deercken overdekt op zijn Turcks / bonden sitten / hebbende in zijn handt een Int-koocher met een Pen / ende een bladt Papier / schrypende op zijn knopen / de welcke den Resident recht voor hem hebbende doen neder sitten / op een bierkant Root-Laeckens Stoelken / sonder Leuning / hieten hy den Resident wellekom / de welcke daer op beleefdelich hebbende geantwoordt ende zyne genegenthepdt / ende voorspraecke ten Specte van onse Nation by voorschallende Occasie versoekende / vzaegde den voorsz. Musti of den Resident rechtevoort pect particulierlyks op hem hadde te versoeken / ende geantwoort zynnde datter hoor als noch niet was voorgevallen / waer over wp hem konden moeyelijck vallen : soo wierde terstant den Resident met Caffee en Herbet beschoncken / ende daer mede ons afschept van hem genomen hebbende / reden wp alle in seer goede oyze wederom naer onse Logementen : des naer middags wierden wp door een Siaus bericht dat den Koninck die morgen Express up syne tente was gekoomen inde Stadt om ons alle in onse Christen kleederen te sien / doen wp naer den Musti reeden / en dat hy tot dien epide in een venster van een particulier hups hadde gelegen ende daer up ontz by hadde zien rypden.

Den selfden dito des achtermiddags gaf den Resident handen Duytse Kepser aenden Resident de visite / ende bewegs in de selve met verschepde Discoursen groote genegenthepdt voor onsen Staet : desen Resident en mesleert hem niet met de saecken vande Negotie / volghc alijdt het Hof / ende wert vanden Turcken Kepser gegageert /

Den 15. dito reeden wp alle mit onse eygen paerden / naer de tenten / ende gingcn de visite geben / aenden voorsz Conlouglie ofte Favorit vanden Koninck / wp arriveerden aldaer omtrent negen upren / ende verstanden dat hy niet in syne tent maer by den Koninck was / ende wierde verholgeng gelept inde tent van synen Capa ofte Lieutenant / alwaer wp alle wierden beschone

beschoncken met Caffe ende Herbet / ende naer dat wy aldaer wat hadden
gewacht / quam inde selue tent sijnen oppersten Tentenier ofte Tentbewaer-
der / de welcke / siende den President / seyde dat sijn Meester van syne aen-
komste niet was verwitticht / dat hy daeromme selfs naer de tent vanden
Koninkx soude rpen / ende aen sijn voorsz Meester kennisse geven / ende
daer mede te paert gescreegen synde / reedt hy met grooten haest naer de tent
vanden Koninkx toe.

Omtrent een half uren daer naer / sagen wy den voorsz favorit alleen /
sonder eenige Heeren / geaccompagneert met twee dienaers te voet ende
met witte vesten gekleedt / van de Koninkx tent af ende naer sijn tent toe-
rydende / ende aldaer synde gearriveert / soo wierden door den President de
presenten / voor hem geordonneert voor af gesonden / dewelcke by hem naeu-
keurighelyk zynde beschichtigt / ende de Woers die daer onder waren / gepro-
beert / gaf hy ter stondt daer op aen den President eene publique Audientie /
hy in syne tent komende / honden de selue aen weder zyden beset / mit veele
van syne Hovelingen ofte Domistiquen / alle in seer goede ende nette vryre /
en wierde den President / ghelkoomen synde onder het verhemelte / vande
voorsz tent / geset op een root Fluweel vierkant Stoeltien / staende recht op
ende over eenige Capitjen / daer op verschepde langhe rust kussens van Flu-
weel ende Gout Laccken lagen / ende een weynigh tydcs aldaer vertoest heb-
bende / quam den gemelten favorit in het appertement / daer in wy waren /
den President stont alsoen over epnd en groete hem met 't bungen van't haest /
en leggen vande handt op de boest / het welcke synde gedaen / en den Favo-
rit hem op de voorsz kussens aende slincher zyde van den President neder ge-
lept hebbende : maectken den President een Compliment / waer op hy den
Favorit wierde geantwoort dat hy President wellekom was / ende gebraeghe
hoe lang wy upt ons Landt waeren geweest / waer het selue was geslegen / en
hoe ons de Lucht in dit Landt behaeghde / waer op den President hem On-
verrechtende / ende syne meninge te kennen gebende so wierde naer dit Dis-
cours aenden President Caffee / Herbet / ende Waose ofte seer Ruyckent was-
ter gepresenteert / ende daer naer bewierwocht / aenden Consul ende resten
rende Messieurs vande Nati / die achter sijn Stoel stonden wierden twee
grote kommen vol Herbet gegeven / welche solemniteten zynde voltrac-
ken / bedankte den President den voorsz Favorijt voor zyne beleefsheyd /
ende nam daer mede van hem sijn asschede / ende voorsz / de voorsz Tent
upt-gegaen zynde / sijn wy alle weder te Paerd gescreegen en naer de Stadt
gereeden.

Des achtermidags den selfden dito / gingen wy de Contra-visite geben /
aen den gemelten Keyserijschen President / die ons seer sincerelich onthael-
de / ende met verschepde Confituten / Drachten / ende Wijnen trakteerde.

Den 16.dito des smorgens vroeg wierde aen den President (naer voorgaen-
de adhertentie) door den Caimacam in gelijcke forme en maniere als voors-
zen gesonden byf-en-twintigh Paerden / omme daer mede te ryden naer
de Tenten / ende aldaer hy den Caimacam of te hale n zyne depeschcs

op de Brieven van den Staet / ende aan hem Schrifstelijck over te leuen
 veren alle soodanighe Poincten / waer mede onse Natiie was gegraveert /
 de welcke by ons voor dato zynde op - ghestelt ende in de Turcksche
 Tale over - gheset / sijn wyp dooz den meer - ghenoemde Diaus Bassa
 op de oude wyse afgehaelt / nae het voortz. Teger gereden / ende gelept tot
 in de Tent van de Caimacam / in de welcke aen weder - zyden in seer goede
 ordre eene groote menigte van Turcksche Heeren staende / soo wierde ons
 aldaer in het inkommen aengesep't/dat (alsoo den Caimacam onpasselijck was)
 met den President niet meer als seuen Persoonen soude moghen binnien ko-
 men / de welcke by den President zynde genomineert / zijn wyp voort- gegaen
 ende ghekommen onder een seer groot Pavillion / in 't middeu van het selve
 staende twee secr hooge Pilaren recht tegens den anderen over / en daer voort
 twee roode Fluweele stoelijens / wierde den President daer op neder geset en
 aldaer niet lange geseten hebbende / quam den Caimacam / van twee voort-
 name Heeren onder de Armen ghelept werdende mede in het voortz. Pavil-
 lton / ende nae gewoonelijcke saluatie op het andere stoelken sijnde gach sit-
 ten ende den President gheweert zynde omme de voortz. sijne degeschets te ver-
 soeken / soo quam'er wederomme seer subijt / met een wonderlijcke force
 een grouwelijck gheschreeuwen meer als hondert personen en wierdt het
 selve tot diuemael gerepenteert / gelijck voor desen / als wanicer den President
 sijn versoek ende verdere saecken in de Fransche Tale dede ende voortsteilde /
 en leverde daer benevens aen den Caimacam over verschede Poincten / alle
 de Natiie ende Negotie raechende in geschrift / op alle het welcke by den Cai-
 macam in sonderlinge gratieuze termen / seer favorabelijck wierde gheane-
 woort met beloften van alle de selve Poincten / met den eersten te fullen exa-
 mineeren / die volghens de Capitularie waren / in geen Disputen trekken /
 ende die daer huyten waren / dat hy daer over mit den President souue confe-
 teren / daer noch by voegende / dat den President in toekomende pects hebben-
 de te proponeeren / Sijnen Koningh of de Natiie raechende / dat hy dien aen-
 gaende aen hem maer een memoryken soude senden / ende dat hy Caima-
 cam sonder eenigh naloopen / in soodanige sarecken op het favorabelste soude
 resolueren ofte disponeren : welcke conserentie alsoo geepindigt zynde / wier-
 de door den Caja ofte Lieutenant aen hem gegeben twee Brieven / den eenen
 van den Koningh in het goudt Laekken / ende de andere van den Caimacam
 in het roodt Satijn gesloten / haer beydde addresset ende aen haer Ho. Mog.
 de welcke den Caimacam van sijn stoel opstaende en op beydde / sijn handen
 nemende / die van den Koningh voort sijn Hoofd legghende ende kussende aen
 den President op gelijcke maniere heeft over - gelevert / daer op wierdt den Pre-
 sident herbet een Roosse water gegeben / ende vervolgeng gewierocht / ende
 daer mede op - staende / ende sijn asschedt nemende / soo wierde aen hem /
 aen den Consul / ende aen twee Soonen van den President / aen sijnen Se-
 cretaris / twee Ozooge - luyden / ende aen een van de Natiie / pter een sil-
 vere Laekensse Vest ghegeven / ende in dat postuur het Pavillion uitgaen-
 de / soo wierter voort de tweede - mael soodanigen psljchen gheschreeuwen ghe-
 maect /

maecht / bepde van Inhoudt als het eerste ende daer mede by onse Paerden gekomen / ende daer op geseten zynde sijn wþ in ordþ als voor desen / naer onse Logementen gereeden.

Den selfden dito des achter-middaghs heeft den President (alsoo hem was aengesept dat het Legher soude op-breecken ende den Coningh's anderendaeghs vertrecken) aen den Caimacan synen Secretaris gesonden / omme te bevoenderen de Commandementen / het welcke in effect zyn / resolutien / die by den Koningh ende by die van sijnen Stade / op pder der voorsz. overgeleverde Poincten soude werden gegeven ; Middelerwachten hebben op onsen tydt gepassert in het besichtigen van de Stadt en situatie van Adrianopoli / de welche wþ hebben bevonden / in maniere hier naer volgende.

Korte Beschrijvinge van de Stadt en Situatie van Adrianopolen.

De voorsz. Stadt is gebout door den Kepser Adrianus / van de welche zy haer naem draegt / gelegen in Thracia nu Romania / onder aan de voet van eenen tamelijcken hoogen Berg opgraende / van binnen beplant / met vele schoone hooge Cypres - boomen / de welcke boven en tuschen de Hupsen heen haer vertoonende dooz hare groente van bumpten aen de voorsz. Stadt een ongemeen vermaechtelijck gesicht geben / dyse liebieren loopen dicht voorby de voorsz. Stadt / de eerste genaemt Tonsa / de tweede Melits ende de derde Arda / de welche aen de Zuidwest-zyde en omrent een half upz van de selve Stadt haer oorspronck nemen upp eene liebier waer van de voorsz. dyse liebieren in effect maer armen zyn. Over de voorsz. eerste liebiere leydte een seer lange Massive Hart-steene Brugghe / met groote Boogen / langh twee hondert en tuegentigh stappen / ende over de voornoeindt twee andere leggen twee Houte Bruggen / bumpten aen de West zyde van de gemelde Stadt een quartier upp gaens / staet het Seralie ofte Hof van den Grooten Heer / in een seer vermaechtelijcke Planure seer dicht beplant / waer vooral een arm van de voorsz. Liebier heen loopt / het ghebouw is heerlijch / de gemeene Hupsen syn aldaer seer slecht / de straten nauw / de Kercken ofte Musqueen niet meer als ordinarijs uppgesondert de twee grote Kercken / de wielekeuytter-maten kostelick en Massif zyn / de eene zynde volbouwt door Sultan Murat / en de andere door Sultan Soliman upp de Schatte / die hy in de overwinningh van het Eilandt Cyprus hadde gebouwen / de Armeenders hebben daer inne rene Kerken / de Gietcken derhien / ende de Joden verscherpte / die alle in de voorsz. Stadt in een seer groot getal zyn / de Gadt waren sijn aldaer goedt ende in abundantie / de Lucht ende het Water swaer ende eugesont / de Tacht van alderhande Wildt vermaechtelijck / ende de Planures rondom de selve Stadt met alderhande Boommen beplant.

Beschryvinge van de gedaente , po- stuyl ende Jaren van den Koningh ofte Groo- ten Heer .

Sijn Majestepts ouderdom is tusschen de twee à drie - en - dertigh Ja-
ren / sijn Persoon van middelmatighe statuer / mager / kort van hals/
haogh van schouderen / langh van aenghesicht ende huyne ofte Basane
van kouleur / heeft een pijnlyck stups ende een seer melancholijck wesen /
een groot Lijckteycken in sijn aengesicht (het welcke Sultan Ibrahim , sijn
Vader hem / met dessern om hem te dodden / met een mes heeft gegeven) een
spicke neus / twee spicke opstaende swarte knebelg / ende onder geen baerd /
draeght wel seven Fisels ofte Fontanellen / is gantsch geen Liefhebber van
Drouwen / maer seer van de Yacht / wreest ende seer bloedt-dorstigh van
Verdt / heeft maer een Soon in het leven .

Beschryvinge van de gedaente , po- stuyl en Jaren van den Caimacam van Adriano- polen .

Den voorsz. Caimacam heeft omtrent de acht à negen-en-twintig Ja-
ren ; groot verstandt / ende wel-spreekend ; heeft een seer aenghe-
naem ende lieffelijck wesen / een groote en heede swarte Baerd / en
een middelmatige stature / draeght nopt Goude / Silvere / ofte Spide kleeren /
dit is eene ordre in het Rijck / alleen ten regarde van den groeten Dizier ende
van den voorsz. Caimacam / omme dat sp door de groote pracht van kleede-
ren tot geene hoobaerdp souden verballen .

Beschryvinge van de gedaente , po- stuyl ende Jaren van den Mufti ofte opperste Priester van het Turcksche Rijck .

De voorsz. Mufti is een Man tusschen de seventigh ende tachtigh Ja-
ren oudt / van groot verstandt / seer nedzigh en beleest / t'eenemael
grig / ende heeft een lange en heede witte Baerd .

Beschry-

Beschryvinge van de gedaente, po- stuyr ende Jaren van Coulouglie ofte Favorit van den Koningh.

DEn voorsz. Favorit is oudt twee a drie - en - twintigh Jaren / is de Soon van een Christen Slaef / daer van hy de Naem draeght / op-geboet in het Hof / hy den Koningh gebaupcht tot burple wellusten / en tot hooger Jaren gekomen zynde ulti het voorsz. Hof geset met groote ruyckdommen ende den Titul van Dizier : hy is een seer schoon Man / langh van postuer / blanch van vel ende bruyn van Baert / spreecht niet een groote aengaenheyt en is seer beleest.

Beschryvinge van de Tenten ofte Paviljoenen van den Grooten Heer.

DEn voorsz. Tenten sijn van verschede ghedaenten / sommighe sijn roode / sommige twee hoeckigh / ende sommige vierkantigh / sommige sijn laegh / ende sommige seer hoogh / onder de Randen kunnen seer weynigh persoonen logeren / de andere sijn rupm ende spatius / de Tenten van den Koningh / Caimacam / Favorit ende van andere Grooten sijn met een Borstweeringh van gewast Doeckl omset / ende van binnen upter-maten kostelyck ; Des Koninghs Tent is boven op met groene ende roode vlammen beschildert / ende op de Hoeken met groote vergulde Wollen versiert / van binnen inde vertrech / ende audientie - plaets met Goudt ende Spde geboordert / meer als hondert andere Tenten staen binnen de voorsz. borstweeringh van de selve Tent / waer inne des Koninghs Hooft - Officieren logeren / bryten de selve Tent / ende Borst - weeringh staet aen pder Spansel een Janisser / ende een Spaehp met Musquet / Pijl ende Boogh in de handt / omme de voorsz. Tent te bewaren / die alle twaelf uren verlost werden / daer sijn omtrent de duysent Spanssels aen de voorsz. Koninghlycke Tent / rechte voor den ingaengh staen ses lange en hooghe Palen / oste Pilaren van Hout / boven aen de welche hanghen groote Paerde - staerten ; Dit beduydt de Koninklycke Tent / voor die van den Caimacam ende Coulouglie staender drie / welcke Tenten van binnen mede seer heerlyck ende kostelyck zyn.

D

Me-

Memorie vande poincten by den Resident aenden
Caimacam van Adrianopolen op den 16. Augusti 1668
overgeven ende waer op by hem Commandant sijn ver-
socht.

- Is toegetstaen, 1. Den Resident versoeckt barratten voor 4. Dragomans.
- Is toegetstaen, 2. Den Resident versoeckt een Commandement op den Cady, ofte op den Tollenaer van Smirna, daer by haer gelast wert geen Capo over de Macckelaers van de Natie te stellen.
- Istocgestaen, 3. Den Resident versoeckt een Commandement op de Vayvodens, ofte Subassies tot Smirna, waer by haer gelast wert, die vande Natie en die haer aengaen in Cas sy op de selve yetwets te seggen soude willen hebben nergens anders daer over als voor haren Consul sullen hebben te betrekken.
- Istoegestaen, 4. Den Resident versoeckt een Commandement op den Tollenaer tot Smirna dat hy van de Vallonien ende Cattoenen nu voortaen niet meer van Tol sal neemen als van alle andere goederen, die volgens de Capitulatie betalen drie van het hondert
- Is toegestaen, 5. Den Resident versoeckt een Commandement op den oppersten Tollenaer, tot Constantinopelen, dat hy vande Natie van alle inkomende, en uytgaende goederen, 't sy van wat plaatzen die souden mogen komen, niet meer voor Tol sal afvorderen als drie van het hondert, en soo hy de goederen te hoogh waerdeert, dat de Natie hem met de goederen, volgens sijn Estiamatic vermagh te betalen, volgens de Capitulatie.
- Is toegestaen, 6. Den Resident versoeckt een Commandement op den Oppersten Tollenaer tot Constantinopelen, dat hy de goederen, komende van Smirna, ende andere plaatse van dit Rijck, daer van den Tol eens is betaelt, niet op nieuws sal vermogen te estimeren, ende daer van meerder Tol doen betalen, gelijck hy nu eenigen tydt herwaert heeft gedaen.
- Istoegestaen, 7. Den Resident versoeckt een Commandement, op den oppersten Tollenaer, tot Konstantinopelen, dat hy in het ontfangen ende uytreecken vanden Tol, de Spetie van het gelt niet sal vermogen minder

der te estimeren ? als de waerde van dien , ende gelijck hy die selfs aen 't Hof weder uytgeeft te werken , de Leony tot 90. Afers ende de wightige stukken van achten tot hondert Aspers , ende niet de Leony tot 70. ende de Realen di peso tot 80. gelijck hy nu tegens de billickheydt is doende ,

- Is toegestaen ,** 8. Den Resident versoeckt een commandement op den voorsz oppersten Tollenar , daer by hem geslaft wert den Tol vande Natie te ontfangen in alle soorten van munt vanden Koningh , als in Aspers , de Tarapana ende Paraas , ende dat hy die mede niet minder sal estimeeren als hy die weder aen het Hof uytgeeft.

- Is toegestaen ,** 9. Den Resident versoeckt een commandement , daer by de nacie eens van haere goederen , ende Koopmanschappen Tol hebbende betaelt , vry gekendt wordt van eenige andere onkosten , 't sy aen Seraflijck , Monsy , Capusijns , en Jannitary te betalen.

- Is toegestaen ,** 10. Den Resident versoeckt een Commandement , daer by gelast wert geen Mystery vande Natie af te vorderen , gelijck het selve aende Duytsche , ende Genuuezen is geconcedeert.

- Is niet toegestaen ,** 11. Den Resident versoeckt een commandement op den voorsz Tollenar , ende Cady tot Smirna daer by haer gelast wort geene Schepen vande Natie die haere gerechtigheede hebben betaelt , indienst vanden Koninck aen te nemen , als specialijckstrydende tegens de Capitulatie.

- Is toegestaen ,** 12. Den Resident versoeckt een commandement op den Kap. Bassa ende op den Bassa van Scio , waer by haer gelast wert , het Schip den Ouden Tobias , door ordre vanden Koninck inden Maent April laestleden in dienst genome omme Kooren naer Kanea te voeren , ende rechtevoort met het voorst Kooren noch leggende tot Scio , te doen Ontlossen , ende toetelaten dat het selve sijn reys naer Nederlant vervordere sonder restitutie vande vracht.

- Is toegestaen ,** 13. Den Resident versoeckt een commandement op de Bassa en Tollenar tot Aleppo , waer by hem gelast wert geen Encoragie gelt af te doen vorderen van onse Oorlogh Scheepen , de welcke , tot Scandron ende Alexandrette onse Coopvaerdy Scheepen koommen konvoyeeren , 't welck hy tegens het oude gebryuk nu in de voorleede maent van May , en Juny heeft getracht in te voeren ,

Is toegestaen,

14. Den Resident verfoeckt een commandement waer by Agmet Aga Vayvoda tot Smirna en des selfs Luytenant Ibrahim Celebi ghelaft werden haer te komen verantwoorden, voor het Hof alhier over de kragt, gewelt en force nu eenigen korten tydt geleden aan de Natie gedaen.

Is toegestaen,

15. Den Resident verfoeckt een commandement waer by de Armeenders werdt ghelaft, het Consulaet recht tot Smirna volgens het ouder gebruyck, van alle hare Goederen, Stammen ende Contanten, te betalen naer advenant twee van 't honderd.

Is toegestaen,

16. Den Resident verfoeckt een commandement daer by een yder en allen den geenen, die in de schulden, in voorigetyden by de Consuls Reggio ende Theyls tot Cayro gemaect, sijn geintesseert, werden gelast den Resident ofte de Schale van Smirna daer over niet aen te spreecken, ofte lastigh te vallen, maer dat die gelden moesten werden betaelt by die gene dewelcke die schulden hebben ghemaeckt volgens de capitulatie.

Lyfste waer by aengewesen wordt hoe ende aen wien de Vesten aen den Koningh, ende de respective Hoven sijn uytgedeylt.

WOLLE LAECKENEN VESTEN.

1668.

Primo Junius.

	Vest.
A En den Siaus Bassi voor sijn inhalinge.	1
Aen den Vaivado van Galata voor het selve	1
Aen den Siorbgi van de Janitsaers van Galata voor het selve	1
Aen den Chiahai van den voorsz Vaivoda van Galata	1
13. Dito Aen den Caimacan van Constantinopoli in de audientie	3
Aen sijn Shiahai	1
Aen den Siaus Bassi	1
Aen den Capizilier Chiahai	1
Aen den Reys Effendi	1
Aen de twece Thesherezis.	1
Aen den Muxur Aga	2
Aen den Salam Siaus 2 Piecq Laecken tot een Broeck	2
6 Augusto. In Adrianopoli aen den Siaus Bassi voor sijn inhalinge	Picq
Aenden Mutpac Emuy	1
	7. Dito

1668.

7 Dito Aen den Caimacam van Adrianopoli in de audientie van 6 Piecq	3001
Aen sijn Chiahaia	3
Aen de Reys Effendi	2
Aen de Capiziler Chiahaiafi	2
Aen de twee Teicherezis	2
Aen de Siaus Baffi	2
Aen de Salam Siaus	1
Aen den Caftangi	1
13 Dito Aen den Koningh in de audientie van 6 Piecq	10
Aen sijn Capiziler Chiahaiafi	1
Aen den Hafsnadar	1
16 Dito Aen den Favorit van den Koningh in sijn audientie	4
Aen den Siaus Baffi	1
Aen den Testerdar	1
Aen den Caftanzi van den Koninck	1
Aen den Brief schryver van den Koningh	1
Aen den Brief schryver van den Caimacam	1
Aen de Beiliezi	1
Aen den Muxur Aga	1
Aen den Tesrifatfi	1
Aen den Chiahaia van den Siaus Baffi	1

Somma Vesten 55

Is noch eene roode Vest van 6 Piecq aen 3 Broecken gesneden, en tot Constantinopelen aen den Kiesedar van den Reys Effendi Chiahaia van den Siaus Baffi, ende Portiers van Galata volgens usantie uytgedeelt.

S A T T Y N E N.

Primo Junius.

A En den Siaus Baffi voor sijn inhalingh	Vest.
Aen den Vaivoda van Galata voor 't selve	1
13. Dito Aen den Caimacam van Constantinopelen in de audientie	3
Aen sijn Chiahaia	1
Aen den Siaus Baffi	1
Aen den Capiziler Chiahaiafi	1
Aen den Reys Effendi	1
Aen de eerste Teskerfi	1
7. Austo. Aen den Caimacam van Adrianopoli in de audientie	3
Aen den Capiziler Chiahaiafi	1
Aen den Siaus Baffi	1
Aen den eersten Teskerezi	1
13. Dito Aen den Koningh in de audientie	10
Aen sijn Capiziler Chiahaiafi	1
Aen den Siaus Baffi	1

1668.

16. Dito Aen den Favorit van den Koningh in de audientie
 Aen den Testerdar   2
 Aen den Tesrifatxi   1
 Aen den Siaus Bassi wegens den Siaus   1

Somme Sattyne Vesten   33

Ende blyft noch eene Sattyne Vest over.

G O U D E L A E C K E N S E.

Den 13 Junius.

Aen den Caimacam van Constantinopelen in de audientie	2
7. Augusto. Aen den Caimacam van Adrianopoli in de audientie	3
13. Dito Aen den Koninck in de audientie.	10

Somma Goude Laeckense Vesten   15

Noch aen den Reys Effendi 2 Vesten Goudt Laecken in Adrianopoli ghekoft; noch aen den Favorit van den Koningh 2 Vesten dito mede in Adrianopoly ghekoft.

F U L P E N.

7. Augusto.

A En den Caimacam van Adrianopoli in de audientie	3
Aen sijn Chiahaiia	2
Aen den Reys Effendik	2
13. Dito Aen den Koningh in de audientie	10

Somma Fulpe Vesten   17

Ende blyft noch een Fulpe Vest over.

T A B Y N E N.

Den 13 Junius.

A En den Caimacam van Constantinopelen in de audientie, Vesta	2
Aen sijn twee Soonen	2
7 Augusto Aen den Caimacam van Adrianopelen in de audientie	3
Aen den Siaus Bassi	1
Aen den Capiziler Chiahaiasi	1
Aen den tweeden Teskerczi	1

13 Dito

1668

13 Dito Aen den Koningh in de audientie	10
16 Dito Aen den Favorit van den Koningh in de audientie	2
Aen den Siaus Bassi	1
Aen den Caftangi van den Caimacam	1

Somma Tabynæ Væsten 24

Volgen de Vesten voor den oppersten Visier ende
sijn Hof-gesin die hier in Constantinopelen ; in-
gekocht hebben moeten werden.

3 Vesten Gout Laecken van 12 Piecquen tot 4 Leeuwendaelders, de Piecq bedraeght Leeuwendaelders	144
3 Vesten Satyn van 12 Piecquen a Aspers 180 de Piecq, bedraegt	64.-80
3 Vesten Fulp van 12 Piecquen a Leeuwendaelders 4 de Piccq bedraeght	
3 Vesten Tabyn	144
3 Vesten Wolle Laccken van 6 Piecq, a Aspers 380 de Piecq, komt	54
4 Vesten voor sijn Chiahahaia 2 Laecken, 2 Satyn van 5 en 10 Piecq yder bedraeght	58.-40
4 Vesten aen den Capiziler Chiahahaiazi als boven	74
4 Vesten aen den Siaus Bassi als boven	74
4 Vesten aen den Reys Effendi	74
2 Vesten aen den eersten Teskerzi een Laecken een Satyn	36
2 Vesten aen den tweeden Teskerzi als boven	36
1 Vest Laecken aen den Salam Siaus	19.
1 Vest aen den Muxur Aga	19
1 Vest Laecken aen den Chiahahaia van den Siaus Bassi	19
1 Vest Laecken aen den Castangi	19
1 Vest Laecken aen den Kiesdar van den Reys Effendi	19
40 Vesten — Voor kleyne onkosten aen de lage Officiers	30

Somma Leeuwendaclers 958

Vesten voor den Capitan Bassa ende zijn Hof-gesin
die hier mede ingekocht hebben moeten werden.

2 Vesten Goudt Laecken van 10 Piecq , a Leeuwendaelders 4 de Piecq, Leeuwendaelders	80
2 Vesten Sattyn	36
2 Vesten Wolle Laecken	38
2 Vesten Sabyn	30

1668.

2 Vesten aan den Chiahaia , een Laecken , een Satyn	38
1 Vest Laecken aan den Capiziler Chiahaiafi	19
1 Vest aan den Tresorier	19
2 Vesten aan den Gouverneur van't Arsenael , een Laken een Satyn	38
1 Vest Laken aan den Chiahaia van den voorsz Gouverneur	19
Voor kleyne onkosten aan de lage Officiers	32
<hr/>	
15 Velten	

Somma Leeuwendaelders 349

Vesten voor den Rustangi Bassi ende die van sijn Hof,
die mede ingekoft hebben moeten werden.

6 Vesten , 3 Lakenen , 3 Satynen van 5 en 10 Piecken , Leeuwend.	111
2 Vesten Laecken aan sijn Chiahaia en Kiosch Reczi	38
Voor kleyne onkosten van de lage Officiers	20

Somma Leeuwendaelders 169

Noch is gen de onderstaende hooge personagien behalve de Vesten , in de audientie gegeven , 't gene hier na volgt.

Aen den Koningh.

Elf Boecken van den Atlas in Violet Fluweel gebonden ,
Een Roer dat acht mael schiet of loft met eens te laden , extraordinaris curieux.

Een schoon vergult Wintroer.

Een schoon Cabinet Lackwerck.

Noch een desgelycks van ander fatsoen.

Noch diversche Doosjens , Kopjens als anders van Lackwerck en different fatsoen.

Twee schoone Schilderyen , Blompotten.

Twee Rottingen ofte Wandelstocken , daer in , die men kan ghebruycken voor Roers en Pistolen.

Een Flesjen met Oly van Noote Muscaten.

Een Kopjen van een Renoceros- Hoorn , curieus gesneden.

Twee Manden of Bennen van Silverdraet , extraordinaris curieux in China gemaect.

Twee Rottinge daer inne Verrekyckers.

Sesgroote Honden , met Kleeden ofte Chabracquen van silver en goudt Laecken verciert.

Aen den Caimacam.

Een schoon versilvert Wintroer.

Een Rottingh ofte Wandel-stock met een Loop , dienende tot een Roer en
Pistool.

Een

Een Cabinet Lackwerck.

Noch eenige Doosjes en Kopjes van 't selve.

Eenige Compasjens , Verrekyckers en Brillen.

Een groots Verrekycker in een Rottingh.

Aen den Faforit van den Koningh.

Een Wintroer.

Een stock, dienende tot een Roer en Pistool.

Eenige Verrekyckers , Compassen , Glasen en Brillen.

Aen den Mufti.

Eenige Doosjes Lackwerck , Verrekyckers , Brillen en Kompassen.

Mede sijn een verscheide onder-Officieren op haer versoeck eenige Verrekyckers , Brillen en Compassen vererft.

Den 22 dito van de voorsz maent Augusto den Resident schielijck overvalen werden de van een Koorts , namen wy resolutie, terstont nae dat den Secretaris de Broffes uyt het Leger wederom soude gekomen zijn, nae Constantinopelen te vertrecken.

Den 23 dito is den voorsz Secretaris by ons tot Adrianopolen gearriveert , mede brennende eenige commandementen , ende rapporterende , dat meest alle de bovenstaande versoecken , van den Resident aen den Koninck gedaen waren toe-gestaen, dat op yder van de selve , de voorsz commandementen , soude werden gedepescheert , soo ras den Koningh met sijn Leger in sijn verblyf plaets , ofte Winter-quartier gekomen soude zyn, dat de Speses voor den Rijcks-Cancelier daer toe nodigh vyf hondert Lcory soude monteren , ende dat een van onse eerste Drooghlyden , omme de voorsz commandementen te lichten , met die penningen het Leger soude volgen, voorts dat hy Secretaria in het Leger zynde den Koninck met groote magnificentic sijne intrade hadde sien doen in de Stadt Dimitocate , zynde acht mylen van Adrianopolen , ende specijalijck , dat seer te noteren staet , dat de ses honden , by ons uyt de naem van den Staet aen den groten Heer gheschoncken , met hare Goude ende Silvere Laeckense Chabracquen , recht voor den Koninck in pompe wierden geleydt , door 6 persoonen in het Silver Laecken gekleed , tot een groot teyken dat de selve hem seer aengenaem zyn geweest.

Den 24 dito vertrocken wy van Adrianopolen , latende den Secretaris de Broffes met 3 Messieurs van de Natie en eenige Drogeluyden en Janitfers aldaer , omme by onse Bagagie te blyven , ende de selve bequamelijck te doen transporteren , alsoo wy in het weder-keeren , ons selfs van Katten , Wagens ende andere behoerten moesten voorfien , want het Hof was doen uyt , ende passerende den wegh die wy ghekommen waren , arriverden den 27 dito in Pera van Constantinaopelen , zynde op die reys niets van remarque voor-gekomen.

Aldus by ons selfs gestelt ende genoteert , ende naderhandt correct gedaen uytscrifven. Des t'oirconde by ons onderteekent op den 24 September
Aanno 1668. Ende was onderteekent

Justinus Colier.

J. van Dam

Vol-

Volgen hier nu de Brieven, by de voorgemelte Personen,
soonen, aen haer Ho. Mog. geaddresseert, mede gebracht.

B R I E F van den *TURCXEN KEYZER.*

Sultan Mehmet, Zoone van Sultan
Ibrahim Han; altydt Overwinner.

*Aen de Alderheerlijcke onder de Vorsten van de Christene
Natie, Uytverkoorene onder de Grooten van de Religie
van Messias, Vereffenaers van alle de Negotien der Na-
zarensche Volckeren; De Heeren Staten Generael van
de Vereenighde Nederlandtsche Provincien, der welcker
eynde geluckigh moet wesen.*

Tot byvoegsel van het uytmuttende Keyzerlycke ende Monar-
chelyck Feycken, welcke door de onbegrypelicke toelatinge
van den Alderhooghsten ende onbevleckten Godt, ende van de
Zegeninge des Princes van de Propheten Muhamed Mustaffa: op welc-
ken zy de zaligheydt van Godt, Heerschende in Oosten ende Westen,
ende gebiedt hebbende over andere gedeelten der Werelt, soo wel wyt
afgelegene als naebuyrige, geteyckent van My den Aldergrootsten Key-
ser ende onvergelyckelijken Monarch, de Stut der Princen, Verhever-
Poorte van geluck, rust ofte zitplaets van uytsteeckende Hoogheydt;
Zy bekent dat alhier is aengekomen, tot oprechtinge van de oude Vrient-
schap, de Manhaftige Uwe Ambassadeur, de aensienlijcke onder de
Heeren van de Religie van Messias, *Justinus Coljer*, welckers ooghmerck
een goet eynde bebbe, dewelcke met vervullinge van de gerequireerde
obser-

obſervantie, concernerende de Eere van mijne Hooghverhevene Majesteyt : heeft, nedergeboogen zijnde aan mijnen Keyzerlijcken Stegelreep, Uwen Brief aan My gepreſenteert; den welcken hebbende doen Translateren door mijnen grooten Vizier ende Achtbare Commissarifen, is by My verstaen den ſinceren Inhoudt delfſels : ſpecterende op d'on-derhout van Vriendtschap; Ende zijn te gelijk aen mijn uytmutenden Throon gepreſenteert Uwe Geschencken. Uwen Ambaſſadeur heeft de eere genooten van de Aerde te hebben gekuft: tot teycken van Heer-lijckheyt ende Adelheyt; ende is vergelukt geweest met Onſe Keyzerlijcke Preſentie: ten eynde dat Hy ſoude mogen Reſideren aen Onſe uytmutende Porta, Nestelpaets van Geluck; ende aldaer te verhande-len de Negotiatien ende affairen van alle uwe Koopluyden ende Onder-danen, welcke ſoude komen voor te vallen onder mijn beſchermtend Keyzer-Rijck: den welcken het ſelue verrichtende, namentlijck by Memorie aen mijne geluckige Porta, zijnde der ſelver Ambaſſadeur van mijne Keyzerlijcke Majesteyt ontfangen ende erkendt voor Uwen Ge-neralen Commissaris, fal den ſelven gratieufelijck werden gefavorifeert; Maer, het is noodigh dat ghy van Uwe zyde den voet vast stelt, tot on-derhoudinge van de goede Vrede ende beloofde Conſederatien, van welke ghy Profeffie doet met mijn uytmutende ende hooghverheven Keyzerlijcke Geſlacht: ſonder eenigerley Actie, welcke contrarie de Vriendtschap ſoude wesen, te betoonen; Te gelijk fal van mijne Key-zerlijcke zyde foodanige goedtwilligheyt en vriendſchap geſien worden, dat de Onderdanen ende Volckeren van beyde de zyden ſullen blyve in ruſte des gemoets, ende vreedzaemheydt des herten: Tot beſluyt, den Heyl en Zegen van Godt zy over die geene dewelcke op eenen goe-den wegh zyn. Geschreven in het Velt van Timurtas, in het begin van de Mane van Muhamem in het Jaer Muhamets 1079, ende dat van de Christenheyt in het midden van Augusto 1668.

Brief

Brief van den Caimacam.

*Aen de Alderglorieuse onder de Vorsten van de Christene
Natie, uygelysene onder de Grooten van de Religie van Messias,
Vereffenaers van de verrichtingen der Nazarensche Volkeren,
de Heeren Staten Generael der Verenigde Nederlandtsche Pro-
vincien, der welcken cynde ten goeden moet uyt-vallen.*

NAc aenbiedinge van groetenisse met sincere uytdruckinge, ver-
geselschapt met een hertelijcke toe-genegentheydt, doe Ick
weten: Dat alhier aen-gekomen is, de achtbaerste onder de
Heeren Christenen *Justinus Coljer*, Uwe Manhaftighe Ambassadeur, met
Brieven; concernerende het onderhoudt van de oude Vriendtschap ende
getrouwe Confoederatie, bewesen aen de Keyserlijcke ende Uytmuntende
Porta, Schuyl-plaets der Koningen ende Steunsel der Prinçen: Uwe
Brieven; Midtgaders dc Schenckagien van Uwent weghen gesonden,
sijn gepresenteert aen de Throon der Heerlijckheit; Ende Sijne Keyser-
lijcke Majesteyt heeft volkomentlijck den Inhoudt van Uwe sincere
genegentheydt verstaen: Ende heeft met demonstratie van over toe-geneeyg-
de Vriendtschap den boven - genoemden Uwen Ambassadeur vereert, op
dat mach resideren aen de Uytmuntende Porta, ende dat Hy aldaer mach
verhandelen alle de Nagotiatien ende affairen van Uw-Lieden Koopluy-
den ende Onderdanen in dese beschermd Heerschappye, den selven aen-
nemende voor Uwen Commissaris Generael; ende tot versekeringe ende
bevestinge van het selve, is oock geschreven den Edelen Uytmuntenden
ende Keyserlijcken Brief, in conformiteyt van welcke, is oock van Onse
zijde dieswegen dit jegenwoordighe minnelijcke Schryvens geformeert.
Vermidts de selve aengekomen zijnde, men de Oude Vriendtschap zal
moeten met alle neerstigheydt waer-nemen ende nae-komen, op dat de
geprofescerde sincere Vriendtschap, ende de Capittelen van de beloofde
Confoederatie moge in Eere gehouden werden, latende de selve vast staen
in het middel - punct van de goede Vriendtschap ende trouwe genegent-
heyt, met verrichtinghe van alsulcke Actien, dewelcke waerdigh zijn,
ende oock dienen kunnen tot de verbeteringe ende vermeerderinghe van
den goeden Vreede, ende tot een eeuwigh onderhoudt van de oude
Vriendtschap.

E Y N D E.